

Fylkesmannen i Rogaland Miljøvernavdelingen

Saksbehandler: John B. Mpongo Ntachombwene
Telefon: 51 56 89 24

Arkivnr: 461.3
Saksnr: 2010/8454

HOFF Norske Potetindustrier AS, Jæren, Klepp - Kontrollrapport

Rapport nr: 2010.178.I. FMRO

Type kontroll: Inspeksjon

Informasjon om virksomheten:

Navn: HOFF Norske Potetindustri AS, Jæren	Organisasjonsnr: 973624091 (bedriftsnummer) Eies av 940379016, Hoff SA
Postadresse: Lalandsvegen 20, 4353 KLEPP ST	Besøksadresse: Lalandsvegen 20, 4353 KLEPP ST
Utslippstillatelse: Tillatelse gitt 24/4 1989	Bransjenr. (NACE-kode): 10.620 - Produksjon av stivelse og stivelsesprodukter
Risikoklasse: 3	Kommune/kommunenr.: Klepp / 1120
Kontrolldato: 29 oktober 2010	Tidsrom for forrige kontroll:

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Gaute Njå Sigbjørn Riskjell	Kontrollgruppe: Kristian Solberg John Bertin Mpongo Ntachombwene
---	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen.

Hovedtema for kontrollen var:

- Internkontrollsystem, risikovurderinger, beredskap og avviksbehandling.
- Rutiner for valg og bruk av kjemikalier
- Håndtering av avfall samt farlig avfall.
- Oppfølging av utslippstillatelsen mht. støy, og utslipp til vann og luft

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket fire (4) avvik under kontrollen. Det er gitt 4 anmerkninger. Se nærmere inni kontrollrapporten.

Kontrollgebyr:

Hoff norske potetindustrier sitt anlegg er plassert i risikoklasse 3. Dermed skal bedriften betale nok 11 200 for den gjennomført kontroll, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Oppfølging etter kontrollen:

Virksomheten plikter å rette avvikene snarest.

Fylkesmannen pålegger bedriften, **innen 21.03. 2010**, å bekrefte skriftlig at forholdene er brakt i orden og å redegjøre for de tiltak som er gjennomført for å rette **avvikene**. Pålegget om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen 3 dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes fylkesmannen.

Dersom fylkesmannen ikke mottar den pålagte, skriftlige tilbakemeldingen innen gitt frist kan vi med hjemmel i forurensningslovens § 73 fatte vedtak om tvangsmulkt.

Vi ber bedriften innen samme frist (**21.mars 2010**) redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer som følge av **anmerkningen(e)**.

Rapport godkjent (dato):

Marit Sundsvik Bendixen
Ass.fylkesmiljøvernssjef

John B. Mpongo Ntachombwene
overingeniør

Bakgrunn

Fylkesmannen gjennomfører rutinekontroller ved mange typer bedrifter i Rogaland. Dette gjelder både bedrifter med og uten tillatelse etter forurensningsloven. Bedrifter med tillatelse skal jevnlig kontrolleres av Fylkesmannen. Kontrollfrekvensen avhenger av hvilken risikoklasse det enkelte anlegg er plassert i. Kontroller gjennomføres også som ledd i landsdekkende tilsyn ved utvalgte bransjer.

Hovedtema for kontroller vil være å vurdere hvorvidt rammer og krav i bedriftenes tillatelser følges opp, HMS og hvordan bedriftene følger opp forurensningslovverket for øvrig. Stikkord vil være årsrapporter som viser råstoffbruk, produserte mengder, vannforbruk, utslippskontroll og målinger. Ved slike inspeksjoner/tilsyn vil vi også se på internkontroll, risikovurdering, styring av ytre miljø og snakke med de personene som håndterer dette. Ved kontrollene er det aktuelt å inspisere de fysiske anleggene.

Kontrollen av HOFF SA Jæren sitt anlegg på Klepp Stasjon i Klepp 29. oktober 2010, ble gjennomført som ledd i jevnlig kontroll. Kontrollen ble varslet pr. telefon 25/10-10 og skriftlig pr. e-post 26/10-10.

Rapportene omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor fylkesmannens forvaltningsområde. Rapportene gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftenes miljøarbeid eller miljøstatus. Denne rapporten er skrevet etter en jevnlig kontroll

Definisjon på avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Definisjon på anmerking: Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for bransjen virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no.

Hjemlene for de avvik som gis etter denne kontrollen ligger i følgende regelverk:

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer.
- *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)*, av 06.11.1976, med senere endringer.
- *Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)*, av 01.06.2004, med senere endringer.
- *Farlig avfall*, kapittel 11, under *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 01.06.2004, med senere endringer.
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*, av 06.12.1996, med senere endringer.
- *Tillatelse i medhold av forurensningsloven* gitt 24/4 1989

Resultater fra kontrollen

Avvik 1: Virksomhetens etablerte rutiner er mangelfulle.

Avviket fra:

- Internkontroll forskriften § 5-2, pkt 6 og 7.
- Avfallsforskriften § 11.

Grunnlag for avvik:

- Virksomheten har ikke etablert skriftlige rutiner for risikoanalyse for ytre miljø
- Manglende kunnskap om avfallsforskriften.

Kommentarer:

Bedriften har ikke formulert skriftlige mål for ytre miljø. Underkontrollen opplyste virksomheten at de anleggsvise miljømål defineres av fabrikk sjef og forankres i Hoff's ledergruppe sentralt. Men det er ikke utarbeidet noe skriftlige dokument som beskriver dette.

Bedriften har ikke kartlagt farer og problemer og på denne bakgrunn vurdert risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene på ytre miljø. (*Bedriften har en skriftlig prosedyre som plasserer ansvar og henviser til skjema 9.01.00.001 for gjennomføring.* Men prosedyren virker uklar og på Hoff Jæren forklares det at de så smått har begynt og at de pga. tidsmangel ikke har fått gjort noe).

Videre har virksomheten *prosedyre/rutine for ytre miljø - håndtering av avfall (3 Rutine – 09.03. ytre miljø)*. Men prosedyren sier lite om forhold som gjelder ytre miljø, bortsett fra avfall.

Fylkesmannen forventinger til virksomhetens tilbakemelding:

Det forventes en skriftlig tilbakemelding på hvordan avviket er fulgt opp fra virksomhetens side **innen 21.mars 2011**.

Det forutsettes at virksomheten jobber videre med internkontroll prosedyre/rutiner for risikovurderingen. Prosedyren skal si noe på forhold som gjelder ytre miljø. Dokumentasjon på etablerte rutiner skal sendes Fylkesmannen innen fristen. Håndteringen av farlig avfall må skje i tråd med avfallsforskriften. Det er derfor viktig at virksomheten gjør seg kjent med avfallsforskriften.

Avvik 2. Håndteringen av farlig avfall er ikke tilfredsstillende.

Avviket fra: Avfallsforskriften § 11-8.

Grunnlag for avvik:

Ikke forskriftsmessig levering og deklarerer av farlig avfall.

Kommentarer:

Virksomheten kan ikke dokumentere at den leverer farlig avfall til godkjent avfallsmottak årlig. Farlig avfall skal leveres til lovlig avfallsmottak minst en gang per år. Leveringsplikten inntreffer når den totale mengden overstiger 1 kg per år, jf. avfallsforskriften § 11-8. Levering av farlig avfall skal dokumenteres med deklarasjonsskjema. Det er derfor viktig at virksomheten fyller ut deklarasjonsskjema ved levering av farlig avfall. Dette vil gi virksomheten en god mulighet for å dokumentere at farlig avfall leveres til lovlig avfallsmottak.

Fylkesmannen forventinger til virksomhetens tilbakemelding:

Det forventes en skriftlig tilbakemelding på hvordan avviket er fulgt opp fra virksomhetens side **innen 21.mars 2011.**

Det forutsettes at virksomheten etablerer et forskriftsmessig system for mellomlager og viderelevering av farlig avfall. Systemet sikre at farlig avfall som oppstår ved driften håndteres i tråd med regelverket. Det vil si at systemet skal sikre lagring, merking, levering og deklarerer av farlig avfall. Dokumentasjon skal sendes Fylkesmannen innen fristen.

Avvik 3. Håndteringen av kjemikalier er ikke tilfredsstillende.

Avviket fra: Produktkontrollen § 3a og internkontroll forskriften § 5-2, pkt 6 og 7.

Grunnlag for avviket:

- Ikke forskriftsmessig håndtering av kjemikalier, jf. produktkontrollen § 3a..
- Virksomheten har ikke etablert skriftlige rutiner for substitusjon av faste bearbejdet produkter og kjemikalier som inneholder farlig avfall, jf, IK- forskriften § 5-2, pkt 6 og 7.

Kommentarer:

Under Fylkesmannens kontroll opplyste virksomheten at den ikke er kjent med substitusjonsplikten. Virksomheten har ikke rutiner som sikrer at substitusjonsplikten overholdes og dokumenteres.

Fylkesmannen forventinger til virksomhetens tilbakemelding:

Det forventes en skriftlig tilbakemelding på hvordan avviket er fulgt opp fra virksomhetens side **innen 21.mars 2011**.

Virksomheten må straks etablere et forskriftsmessig system som ivaretar kravene til håndteringen av kjemikalier/produkter som benyttes ved driften, samt overholdelse av substitusjonsplikten. Systemet skal sikre at kjemikaliehåndteringen skjer i tråd med gjeldende regelverket.

Virksomheten må gjennomføre substitusjonsvurdering av alle kjemikalier/produkter som benyttes ved driften. Virksomheten må **innen fristen** sende Fylkesmannen dokumentasjon som viser at det er foretatt substitusjonsvurdering av kjemikalier/produkter som benyttes ved driften.

Med substitusjonsvurderingen/ plikten menes det at man ved innkjøp vurderer å erstatte eller bytte ut kjemikalier som har innhold av miljøskadelige komponenter med mindre farlig alternativer. Virksomheten må blant annet vise til prioriteringslisten i prosedyrer for kjemikaliehåndteringen og substitusjon.

Avvik 4:**Avvik fra:** Utslippstillatelsen**Grunnlag for avviket:**

Ulovlig uttak og utslipp av kjølevann.

Kommentarer:

Det hentes kjølevann fra Frøylandsvannet som brukes ved første nedkjøling etter autoklaving. Bedriften har ikke tillatelse til uttak og utslipp av kjølevann fra Frøylandsvannet. Vi vet mye om forurensningsforhold i Frøylandsvannet per i dag, og det er en av landets meste forurenset innsjøer. Virksomheten må derfor sjekke kvaliteten på utslippet (potetsøl pga. brekkasje og som lekker ut). Dersom virksomheten ønsker å hente kjølevann fra Frøylandsvannet og slippe dette ut, må virksomheten søke om dette.

Avløpsvann skal renses i et sedimenteringsanlegg med tilsetning av kjemikalier, for eksempel kalk for utfelling av fosforforbindelser og partikulært materiale, jf. utslippstillatelse pkt.

1.2.2.1 og pkt.1.2.1.2. Dette inkluderer også forurenset avløpsvann. Bedriftens avløpsvann skall ledes til Nordsjøen via kommunalt nett, jf. vedtak om utslippstillatelse.

Fylkesmannen forventinger til virksomhetens tilbakemelding:

Det forventes en skriftlig tilbakemelding på hvordan avviket er fulgt opp fra virksomhetens side **innen 21.mars 2011**.

Det forutsettes at alt ulovlig uttak og utslipp av kjølevann i Frøylandsvannet opphører, med mindre virksomheten søker om tillatelse fra forurensningsmyndighetene om dette. Dokumentasjon på gjennomførte tiltak skal sendes Fylkesmannen innen fristen.

Anmerkning:

Fylkesmannen har gitt følgende anmerkning:

Anmerkning 1.

Kjemikaliedosering

Kjemikaliedoseringen i renseanlegget ble innstilt for mange år siden av Toralf Taksdal før han ble pensjonist. Fylkesmannen ser at det kan være risiko for feil dosering av kjemikalier som følge av manglende rutinemessig innstilling/styring av kjemikaliedoseringen.

Det er derfor viktig at virksomheten gjennomfører en regelmessig kontroll av innstillingen til kjemikaliedoseringen i renseanlegget. Kjemikaliedoseringen skal være styrt slik at det sikrer best mulige fellingsbetingelser, jf. Utslippstillatelsen, pkt.1.2.2.1.

Anmerkning 2.

Lukt og støy problemer

Virksomheten har ikke oppdatert lukt- og støymålinger.

Under kontrollen opplyste virksomheten at det oppstår luktulemper ved tømning av sedimentasjonsbassengene og når de står for lenge utømte. Kommunen har tatt oppklager på lukt og støy med bedriften. Det er viktig at virksomheten tar målinger av lukt og støy som oppstår ved driften.

Anmerkning 3.

Nedgravd tanker

En av tre nedgravd tanker er i bruk. Den ene var fylt med oljerester, jord og grus.

Oljerester er farlig avfall, og den må leveres til godkjent avfallsmottak. Virksomheten må tømme de nedgravde tankene som ikke er i bruk. Dokumentasjon på dette er gjort skal sendes fylkesmannen innen fristen.

Virksomheten oppfordres til å fjerne nedgravd tanker som ikke er i bruk. Det forutsettes at virksomheten dokumenterer hvilke rutiner som finnes for tilsyn og vedlikehold av nedgravd tanker.

Anmerkning 4.

Vannhåndtering

En del vann resirkuleres ved potetvask, men under kontrollen opplyste virksomheten at den bruker for mye vann. Dette må også sjekkes og bruk av vann skal være i tråd med tillatelsen, jf. utslippstillatelsens pkt 1.2.1.1.

Generelt:

Hoff SA. avd. Jæren framstår som en profesjonell og seriøs virksomheten for potetmel produksjon og skrelt matpotet, og som en veldrevet og god arbeidsplass med et godt fokus på HMS. Virksomheten har mange rutiner og systemer for å holde oversikt over tilstanden på arbeidsplassen innsatsfaktorer, men finnes forbedringspotensial.

Bedriftens utslipp ligger innenfor rammene av tillatelsen. Mengden poteter som prosesseres er høyere enn rammene, men bedriften har nå meldt fra om behov for økte rammer. Det er naturlig å behandle en slik søknad sammen med en revisjon av tillatelsen og en søknad om uttak og utslipp av kjølevann.

§§§